

NHÚM LỬA

Phỏng dịch theo truyện “To Build a Fire” của Jack London
TẠO AN

Một ngày bắt đầu với cơn lạnh buốt và bầu trời xám xịt. Người đàn ông rẽ khỏi con đường mòn Yukon và trèo lên bờ sông, ở ngay đó có một con đường nhỏ rẽ về hướng tây xuyên qua khu rừng thông ngút ngàn, đầy đặc. Bờ khá cao, lên tới nơi hẳn đứng lại lấy sức và liếc đồng hồ. Lúc đó mới 9 giờ sáng. Mặt trời trốn đâu mất, cả cái bóng cũng không còn. Bầu trời không một lọn mây, đáng nhẽ phải sáng lắm, nhưng không gian như bị trùm bởi một màn tang tóc. Tất cả chỉ vì thiếu mặt trời. Phải còn nhiều ngày nữa người ta mới thấy được khối tròn ở hướng nam hí hửng nhú lên rồi lại lặn mất sau chân trời.

Người đàn ông ngoái nhìn lại dặm đường đã qua. Con sông Yukon bề ngang rộng một mile [mile là dặm Anh; 1 mile = 1.6km], mặt nước đã đông cứng ít nhất là ba feet [91cm] sâu. Bên trên mặt sông tuyết phủ thêm nhiều lớp dày. Tất cả trắng tuyền, trải dài êm đềm nhấp nhô, phủ lên những khối băng dừng lại giữa dòng rồi đông cứng. Không gian chỉ toàn một màu trắng, ngoại trừ một sợi chỉ đen bẻ cong và ngoằn ngoèo, kéo dài từ bắc tới nam, thỉnh thoảng biến mất khi gặp phải hòn đảo đầy thông. Đây chính là con đường mòn Yukon, 500 miles về phía nam là Chilcoot Pass, Dyea, và mặt biển, 70 miles phía trước là thành phố Dawson, thêm một ngàn mile nữa là Nulato, thêm một ngàn rưỡi mile nữa là thành phố St. Michael ở vùng biển Bering.

Vậy mà tất cả những thứ này – con đường mòn ngàn dặm đầy huyền bí, mặt trời chạy trốn, cái lạnh cực kỳ, và nhiều thứ quái gở khác - đều không gây chút ấn tượng nào đối với người đàn ông. Không phải vì hắn từng trải nhưng vì hắn là người mới đến, là một chechaquo, và đây là mùa đông đầu tiên của hắn ở xứ này. Vấn đề là ở chỗ hắn không có óc tưởng tượng. Hắn chỉ mẫn tiệp với những cái nhỏ nhặt xảy ra chung quanh mình mà quên băng đi những cái to lớn đang rình rập. Năm chục độ âm có nghĩa là hơn tám chục độ có khả năng làm cứng chết người, nhưng đối với hắn chỉ có nghĩa là lạnh và khó chịu mà thôi. Nó không hề thôi thúc hắn suy nghĩ đắn đo hơn nữa về sự yếu kém của một giống vật mà khả năng chịu đựng nhiệt-hàn rất giới hạn. Nó lại không kéo tư tưởng hắn xa hơn về sự vô cùng và chỗ đứng con người trong vũ trụ. Năm chục độ âm có khả năng làm cứng chết các thớ thịt trên thân thể con người, cái đau như lấy dao khứa vào thịt, và để giữ gìn chúng, người ta phải có bao tay, mũ che tai, giày da thú, và vớ dày. Trong khi đó, năm chục độ âm đối với hắn chỉ có nghĩa là cái lạnh của năm chục độ âm, những thứ xa hơn hắn chưa bao giờ nghĩ đến.

Trong khi đi đường, hắn nhổ nước bọt để đoán chừng nhiệt độ. Tiếng rạn nứt của pha lê trong không gian làm hắn bỡ ngỡ. Hắn thử lại lần nữa. Cũng tiếng khô khan khi khối lỏng chưa chạm mặt tuyết. Nếu âm 50 độ là khi nước bọt chạm tuyết, còn đây, nó đông khi còn đang rơi, như vậy tức là lạnh hơn 50 độ âm rồi. Còn lạnh hơn bao nhiêu thì hắn hoàn toàn không biết và cũng không màng. Nơi đến của hắn là một trại tập trung nằm phía trái con suối Henderson, nhóm bạn trẻ đều ở đây cả. Họ đã đến đó từ hướng khác. Còn hắn phải đi vòng qua những đảo nhỏ trên sông Yukon để thăm chừng kiểm củi. Hắn dự định sẽ đến đó vào lúc 6 giờ chiều. Trời sẽ tối, nhưng không sao, tất cả mọi người đều ở đó, sẽ có đồng lửa lớn và món ăn chiều nóng hổi sẵn sàng cho hắn. Nghĩ tới ăn trưa, hắn rờ nhẹ vào chỗ độn lên trước áo, món ăn được gói kỹ trong khăn tay, nằm trong cái áo khoác, sát vào da. Chỉ có cách này thì mấy miếng bánh biscuits mới không đông đá. Hắn mỉm cười thoải mái vì đang nghĩ tới mấy miếng bánh được xẻ đôi ra, quét lên lớp mỡ béo, và kẹp vào một miếng thịt bacon [heo ba chỉ] chiên.

Hắn lao nhanh vào khu rừng thông. Lối đi đã mờ cũ. Cả hơn gang tay tuyết phủ lên vết xe cỡi tuyết đã đi ngang trước đây. Hắn hài lòng vì đã không kéo theo cái xe, thật nhẹ nhàng thoải mái, chỉ duy nhất có gói ăn trưa đang lẫn trong mình. Hắn hơi ngạc nhiên vì thời tiết quá lạnh. Mà lạnh thật! Hắn kết luận như vậy khi rờ vào mũi và hai gò má tê cứng. Vùng râu mép còn khá ấm nhưng những sợi râu rải rác trên khuôn mặt không đủ bảo vệ hai gò má lộ và cái mũi hiên ngang đâm thẳng vào khí lạnh.

Lon ton bám gót giày hắn là một con chó Husky, giống nửa chó nhà nửa sói hoang, có bộ lông xám âm đạm như bầu trời, mới thoát nhìn khó mà phân biệt được với loài sói hoang. Con chó chán ghét cái lạnh thấu xương. Nó biết rõ lúc này không phải là lúc đi ngoài trời. Bản năng loài thú cho nó biết chính xác hơn sự xét đoán của gã đàn ông. Nó còn nhận xét rất chính xác về nhiệt độ ngoài trời không phải là dưới 50, mà còn thấp hơn 60, hoặc rõ hơn là âm 75 độ—tức 107 độ dưới độ đông đá. Con chó không biết gì về nhiệt kế. Có thể trong bộ óc nhỏ nhoi chúng không am tường về thời tiết như người đàn ông, nhưng loài thú có bản năng. Nó ngờ ngợ sợ sệt cái gì đó nhưng lại dè nén linh tính và lặng lẽ bám gót gã đàn ông. Nó luôn để ý đến những hành động bất thường của gã đàn ông. Con chó mong gã có thể kiếm được khu trại hay một chỗ ẩn thân nào đó và nhúm lửa. Con chó biết về lửa và muốn có lửa ngay bây giờ. Nếu không có lửa, nó chỉ muốn nằm một chỗ giữ hơi ấm, thu mình dưới đồng tuyết để tránh gió.

Hơi thở con chó đóng lại thành đám bột trắng trên bộ lông. Hai bên má, mõm, và lông mi của nó cũng đóng trắng dày theo mỗi nhịp thở. Bộ râu đỏ và ria mép của gã đàn ông cũng vậy, lớp băng đóng dày hơn theo hơi thở. Hắn lại còn nhai thuốc lá. Mỗi lần nhổ bọt không được tự nhiên lắm vì một vòng băng nhỏ đóng chung quanh mép. Hàm dưới không mở lớn được. Nước miếng đọng lại ngoài môi chảy xuống, đông cứng, và đắp thêm vào chiều dài bộ râu, bây giờ lại thêm sắc nâu của thuốc lá. Nếu hắn ngã xuống và cắm bộ râu xuống trước thì nó sẽ vỡ ra từng mảnh nhỏ. Hắn cũng không màng tới phần râu dài thêm kỳ quái. Đây là một hình phạt chung cho những người nhai thuốc ở xứ này.

Hắn đi thêm vài dặm nữa qua khu rừng, vượt qua đồng cỏ khô, và xuống thấp tận dòng suối đã đóng băng. Đây là suối Henderson, có nghĩa là còn cách ngã ba đường 10 miles [16km] nữa, ở đây hắn sẽ rẽ trái và đi thẳng đến trại tập trung. Hắn lại nhìn đồng hồ, mới có 10 giờ sáng. Với tốc độ 4 miles một giờ, hắn sẽ đến ngã ba đường vào lúc 12:30. Hắn thầm nhủ mình sẽ tự thưởng mình bằng bữa ăn trưa ở đó.

Con chó rập mình xuống sát gót giày hắn, đuôi cụp lại, không hừng khởi lắm khi hắn đi trên mặt suối. Còn vết hằn rõ ràng của một xe cỡi tuyết. Tuyết mới vừa phủ lên trên hơn một gang tay. Có lẽ cả hơn tháng rồi chưa có ai băng qua dòng suối này. Hắn tiếp tục đi. Hắn không nghĩ gì thêm ngoài giờ ăn trưa ở ngã ba đường và mình sẽ tới trại vào lúc 6 giờ chiều nay. Không có ai để nói chuyện, và có nói cũng không được vì lớp băng đóng chung quanh miệng. Hắn tiếp tục nhai thuốc và bộ râu lại dài thêm ra.

Thỉnh thoảng hắn cũng nghĩ tới thời tiết lạnh cóng nhưng chưa bao giờ lạnh như hôm nay. Trong lúc đi hắn đưa mu bàn tay đeo găng dày cộm chà lên gò má và mũi. Hắn thay đổi tay luôn, nhưng chỉ cần ngưng lại chút thôi thì cảm giác tê cứng lại bắt đầu. Hắn có chút hối hận vì đã không chịu tính cách nào để che gò má và mũi. Hắn thấy người ta hay quấn chung quanh mặt rồi vòng qua gáy một mảnh giẻ đó. Nhưng chẳng sao đâu, gò má bị tê cứng thì đau một chút rồi qua đó mà, không có gì nghiêm trọng.

Mặc dầu đầu óc trống rỗng nhưng hắn khá tinh tế trong việc quan sát. Hắn để ý tới những động đậy trong lòng suối, những khúc quanh lượn, và đám cây làm nghẽn nước. Hắn để ý thật kỹ từng bước chân đặt xuống. Có lần hắn như con ngựa giật thót mình, rụt chân lại khi bước qua một khúc quanh. Con suối này đã đông đặc từ lâu rồi. Hắn biết vậy. Khổ nỗi thỉnh thoảng có dòng nước ấm từ hai bên bờ chảy ngầm hoặc đổ lên mặt suối. Lớp bông tuyết trắng phủ lên những hầm bẫy nguy hiểm. Hay chỉ một lớp băng mỏng chừng nửa inch [1.27cm] che đi cái bẫy sập. Có khi cái bẫy gồm nhiều lớp nước rồi băng, nạn nhân có thể ngập nước tới ngang hông.

Đây là tại sao hắn hốt hoảng. Tiếng rạn nứt của băng cộng với bàn chân có vẻ như lún sâu. Bị thấm nước ở nhiệt độ này phiền phức và nguy hiểm lắm. Hay ít nhất nó cũng làm chậm trễ việc đi đường. Lại phải gầy lửa rồi cởi quần áo để hơi khô thân thể và mọi thứ. Hắn dừng lại, chăm chú xét bên này bên kia, rồi quyết định dòng nước phát ra từ bên phải. Hắn nép qua phía trái, dò dẫm từng bước một, mỗi bước đều đắn đo. Khi qua khúc nguy hiểm, hắn thở phào, bỏ vào miệng một nhúm thuốc nhai mới rồi tiếp tục đi. Hai tiếng đồng hồ tới hắn tiếp tục gặp những hố nước như vậy nhưng đều vượt qua nhờ biết để ý tới phần tuyết bên trên. Thường khi có nước ấm ở dưới, tuyết hơi bị lún sâu. Có một lần thoát nạn trong đường tơ kẽ tóc. Cảm thấy nguy hiểm, hắn đẩy con chó đi trước. Con chó có linh cảm không tốt. Nó dùng dằng không chịu tiến lên cho tới khi hắn đẩy ép con chó về phía trước. Con chó thật nhanh lướt qua mặt băng. Bất thành linh cả thân mình chó lún xuống, con vật nhanh nhẹn leo ra khỏi vũng nước nhưng cũng bị ướt

hai bàn chân trước và cặp đùi sau. Theo bản năng nó liếm liền hai đùi sau. Sau đó cắn vỡ những mảnh nước đá đóng vào giữa các ngón chân. Hấn tháo vôi găng tay và giúp con vật. Mặc dầu nhanh nhẹn và không lâu hơn một phút, những ngón tay đông đá liền. Hấn vôi vàng tra găng tay lại và liên tục đập bàn tay thật mạnh vào ngực cho máu chảy tới đầu ngón tay.

Vào đúng ngọ trời quang nhất. Mặt trời khuất xa ở phía nam trong chuyến du ngoạn chân mây mùa đông. Một vùng đất rộng lớn ngăn giữa chân trời và dòng suối Henderson, hấn đang đi giữa trưa nhưng lại không thấy bóng mình. Đúng 12:30 hấn đến ngã ba đường. Hài lòng với tốc độ đã qua, nếu cứ như vậy hấn sẽ gặp các bạn vào lúc 6 giờ chiều. Hấn cởi nút áo khoác và sơ mi bên trong, lấy vôi gói ăn trưa. Công việc chỉ đòi hỏi một phần tư phút nhưng cũng đủ làm các ngón tay tê cứng. Hấn không mang bao tay vào vôi mà chỉ đập mạnh các ngón vào bên đùi. Hấn ngồi xuống trên khúc cây phủ tuyết để ăn. Cái cảm giác đau nhói sau khi đập mạnh các ngón tay chột tan đi làm hấn ngỡ ngàng. Hấn không có dịp để cắn vào miếng bánh. Hấn lại đập nhanh các ngón tay, bỏ một tay vô bao, tay còn lại với miếng bánh đưa vôi lên miệng. Hấn tính ngoạm một miếng lớn nhưng lớp băng ngoài miệng không cho phép. Hấn quên đi mình phải nhúm lửa lên để cho tan lớp đá trước khi ăn.

Hấn cười thầm tính lơ đãng của mình. Trong khi đó bàn tay để bên ngoài bắt đầu tê cứng. Cũng vậy, các ngón chân không còn cảm giác nữa khi hấn ngồi. Hấn nhúc nhích các ngón chân và không còn thấy gì.

Hấn đeo vôi bao tay còn lại và đứng lên. Có hơi sợ. Hấn nhảy và dậm chân cho tới khi cảm giác đau nhói trở lại đôi chân. Lạnh thật! Hấn nghĩ vậy. Như thế ông già ở Sulphur Creek đã nói thật khi kể về cái lạnh ở vùng quê. Lúc đó hấn còn cười nhạo ông ta. Đừng bao giờ có ảo tưởng rằng mình chắc chắn biết hết mọi sự! Không còn ngờ gì nữa. Thật là quá lạnh. Hấn lại chạy tới chạy lui, vung tay bên này, bên kia, cho tới khi hơi ấm trở lại cơ thể. Hấn lấy ra que diêm và bắt đầu nhúm lửa. Cạnh lùm cây chỗ mà dòng nước trước đó lúc lên cao đã không kịp kéo trôi mấy nhánh cây. Mấy nhánh này giờ đã khô, rất tốt cho việc nhúm lửa. Cần thận bắt đầu từ đông nhỏ, giờ hấn đã có đông lửa to cháy đều. Hấn lại gần để làm tan đi lớp băng trên mặt. Trong bầu khí mới ấm áp này hấn bắt đầu ăn. Tạm thời hơi lạnh bị xua đi. Con chó thì hài lòng thấy rõ. Nó tới gần vươn chân ra hơi ấm.

Ăn xong, hấn lấy ra ống vôi, ấn chặt thuốc lá và hút thuốc thoải mái. Sau đó đeo lại găng tay, chỉnh lại hai giải mũ cho phủ lên tai ngay ngắn. Hấn rẽ trái mà đi. Con chó không bằng lòng, nó còn nuối tiếc đông lửa và muốn quay lại. Gã đàn ông thật là không biết gì. Tổ tiên của hấn quá ngu đàn cho nên hấn cũng mù tịt. Tất cả thể hệ trước của con chó đều biết tới cái lạnh công nguy hiểm và truyền lại cho nó. Một trăm lẻ bảy dưới độ đông đá là lạnh lắm và người cũng như vật không nên ra ngoài lúc này. Đây là lúc nó phải nằm gọn trong hó tuyết để đợi đám mây kia mang cái giá buốt đi. Con chó không có vẻ thân mật với gã đàn ông. Trong mối liên hệ này nó là nô lệ và gã đàn ông là chủ nhân.

Nó chưa bao giờ được âu yếm vuốt ve. Cái va chạm duy nhất mà nó biết được là lần roi da. Nó cũng nhận ra âm thanh đe dọa qua cổ họng gã đàn ông. Vì vậy nó chả cần thiết báo cho gã cái nguy cơ trước mặt. Nó chỉ muốn quay lại đồng lửa để sưởi. Gã vừa huýt sáo vừa đe dọa. Con chó lại lẻo đẻo theo sau.

Hắn bỏ vào mớ thuốc nhai mới và bắt đầu nôi dài bộ râu. Hơi thở đóng băng thành những bụi trắng bám vào hàm ria, lông mày, và lông mi. Con suối ở đây có vẻ ít dòng nước ngầm hơn. Đã qua nửa tiếng rồi mà hắn không thấy dấu hiệu gì hết. Nhưng nó đã xảy ra! Ngay ở chỗ không có gì báo hiệu nguy hiểm. Mặt tuyết êm đềm, đều đặn có vẻ như ở dưới chắc chắn lắm. Vậy mà hắn bị lún. Không sâu lắm, chỉ tới ống quyển thôi. Hắn nhanh nhẹn thoát ra vũng nước.

Hắn bực mình và văng tục. Hy vọng tới trại hôm nay lúc 6 giờ sẽ bị trễ ít nhất là một giờ. Hắn bắt buộc nhúm lửa để sưởi vớ cho khô, đây là mớ kiến thức tối thiểu hắn biết được. Hắn trèo lên bờ, ở dưới mấy gốc thông còn sót lại dăm nhánh củi và cành khô từ mùa nước trước. Bên cạnh còn có cỏ khô. Hắn quơ tay ngắt một nắm trải ra trên mặt tuyết. Đây là cái nền khi lửa chưa bắt mạnh, nếu không tuyết tan sẽ dập tắt lửa ngay. Hắn lấy ra mấy miếng vỏ cây khô mang theo trong người. Hắn quẹt que diêm vào mớ vỏ cây, mớ vỏ cây bắt lửa còn nhanh hơn giấy. Đặt nhúm lửa mới xuống đồng cỏ và thêm vào mấy cành nhỏ nhất.

Hắn cẩn thận từng chút một vì ý thức được sự nguy hiểm. Đồng lửa lớn dần. Bây giờ hắn thêm vô những nhánh lớn hơn. Hắn ngồi xồm xuống tuyết, kéo thêm nhánh khô đan chum vào nhau từ gốc thông.

Hắn không thể thất bại được. Ở môi trường 75 độ âm, nhúm lửa đầu tiên phải thành công bởi vì hai chân đang ướt lạnh. Nếu hai chân không ướt hắn có thể chạy nhảy để tăng nhiệt độ trong người. Nhưng với đôi chân ướt hắn biết là chỉ chạy thôi sẽ không đủ. Máu chảy sẽ không mang đủ nhiệt để ấm lại đôi chân. Đôi chân sẽ đông cứng.

Hắn biết tất cả những thứ này. Lão già ở Sulphur Creek kể cho hắn nghe vào mùa thu năm trước. Bây giờ hắn mới thấm. Đôi chân bây giờ đã không còn cảm giác. Để làm việc hắn phải tháo bao tay.

Đôi tay cũng bắt đầu đông cứng. Với tốc độ 4 miles [6.44km] một giờ, cơ thể hắn tạo đủ nhiệt cho thân và tứ chi. Nhưng chỉ dừng lại chút thôi, tim hắn bơm không đủ máu cho cơ thể. Máu trong cơ thể hắn bây giờ cũng giống như con chó kia, khi lạnh quá nó chỉ muốn thu mình lại, để mặc phần tứ chi. Hai chân đông đá nhanh hơn. Hai bàn tay đông đá nhanh hơn. Hai tai và mũi đã đông đá rồi. Cùng lúc da cũng bắt đầu đông đá.

Nhưng hắn an toàn rồi. Ngón chân, ngón tay, hai gò má chỉ mới bị thôi. Ngọn lửa bây giờ bắt đầu cháy mạnh. Hắn bỏ thêm nhánh khô bằng cỡ ngón tay. Thêm một phút nữa hắn có thể bỏ vào những cây cỡ cổ tay. Sau đó hắn có thể tháo bỏ giày vớ và hơ lửa. Dĩ nhiên hắn phải thoa bóp và chà tuyết trước đó. Nhúm lửa lần này thành công rồi. Hết lo.

Hắn nghĩ tới lời khuyên của lão già và mỉm cười. Ông ta còn đưa ra nguyên tắc là nếu ngoài trời dưới 50 độ thì không được đi một mình. Hắn hơi tự đắc. Ta đây cũng đi một mình dưới âm 50 độ, gặp tai nạn mà vẫn sống nhăn răng. Lão già này nói toàn chuyện đàn bà. Một người đàn ông cần giữ bình tĩnh là đủ. Hắn đã làm đúng như vậy.

Hắn ngạc nhiên vì gò má và mũi đông cứng nhanh như vậy. Các ngón tay cũng vậy. Hắn cố gắng lắm mới điều khiển chúng nắm được nhánh cây. Hắn có cảm giác chúng không còn là một phần của thân thể nữa. Để nhặt cây, hắn phải dùng mắt coi xem bàn tay đã chạm vào đâu và củi có nằm trong lòng bàn tay chưa. Những sợi dây nối từ thân mình tới bàn tay đã biến mất rồi.

Tất cả không quan trọng lắm. Đã có đông lửa rồi. Ngọn lửa mạnh mẽ nổ đòn hứa hẹn nguồn sống theo ánh sáng đong đưa. Hắn bắt đầu tháo giày. Một lớp băng phủ bên ngoài. Đôi vớ dày cứng như hai cùm sắt. Sợi dây giày không khác cọng thép quấn ngoằn ngoèo như mới được lấy ra trong biển lửa. Hắn dùng đôi tay vụng về cố gắng cởi ra nhưng khó quá. Thật là khờ! Hắn với tay lấy con dao găm.

Nhưng trước khi hắn kịp cắt dây giày thì một việc không may xảy ra. Đây là một sơ suất, không phải một lỗi lầm thì đúng hơn. Đáng lẽ hắn không được nhúm lửa dưới tàng cây thông, hắn phải làm ở ngoài kia mới đúng. Có lẽ đông lửa gần gốc thông dễ dàng hơn cho hắn lấy củi, chỉ với tay là được. Hắn không để ý tới mấy đông tuyết đọng trên ngọn cao. Cả mấy tuần nay gió lặng. Mấy ụ tuyết càng ngày càng lớn, nằm chênh vênh. Mỗi lần hắn chạm vào gốc thông thì ụ tuyết cảm nhận liền sự giao động. Tất cả không lớn lắm, mặc dầu theo hắn nghĩ, nhưng vừa đủ để cái hình nón trên cao nhất đổ ngược xuống. Thế rồi cái này đè chồng lên cái kia. Không gì báo động, một cảnh tuyết đổ nho nhỏ đè xuống hắn và nhúm lửa. Lửa tắt ngúm, chỉ còn thấy một đông tuyết mới đè lên ngay chỗ đông lửa vừa cháy.

Hắn kinh hoàng như vừa nghe bản án tử hình. Hắn ngẩn ngơ ngó về phía đông lửa. Sau đó hắn lại nghĩ tới lão già ở Sulphur Creek. Nếu ngay lúc này có một người đồng hành thì chắc chắn an toàn rồi. Người bạn có thể thay hắn làm lại. Hắn bắt buộc phải làm lại từ đầu. Lần thứ hai này không thể thất bại. Hắn biết chắc chắn cho dù thành công lần này hắn sẽ mất đi mấy ngón chân. Cả đôi chân giờ đã đông cứng. Phải thêm một lúc nữa mới có lửa.

Mặc dầu suy nghĩ lung tung nhưng hắn không ngồi yên. Hắn loay hoay luôn. Trước hết cần làm cái nền xa tàng cây. Rồi mới cỏ khô và cành nhỏ. Hắn không dùng các ngón tay được nữa. Hắn gom lại vụng về bằng đôi tay mất cảm giác. Làm như vậy thì hắn không loại ra ngoài được những cành ẩm mốc và rong rêu, không tốt cho việc gây lửa. Nhưng cũng không còn cách nào hơn. Đây là cố gắng tốt nhất rồi. Hắn làm việc rất có phương pháp, lại cố gắng nhặt thêm những cành lớn để thêm vô khi lửa cháy lớn hơn. Con chó

ngồi nhìn hắn, cái háo hức nào đó trong đôi mắt. Nó trông đợi người đàn ông tạo ra lửa, có lẽ chậm chút thôi.

Khi tất cả đã sẵn sàng, người đàn ông dứt tay vô túi áo cổ lôi ra miếng vỏ cây. Hắn biết miếng vỏ cây nằm trong đó nhưng không có cảm giác gì khi động vào. Hắn nghe theo tiếng lạo xạo mà mân mò. Hắn không thể nào dùng các ngón tay để bầu vào. Cùng lúc đó hắn cũng ý thức được rằng đôi chân hắn đang chết cứng dần. Có chút hoảng sợ, nhưng hắn lấy lại bình tĩnh. Hắn dùng răng để đeo lại đôi bao tay. Đập mạnh đôi tay vào bên hông trong lúc ngồi, rồi lại đứng. Con chó ngồi trên tuyết. Cái đuôi lông xù có vẻ ấm áp quần vào đôi bàn chân trước. Hai tai nó nhon, vểnh lên, hướng về phía người đàn ông. Nó đang nhìn người đàn ông. Trong khi đó người đàn ông tiếp tục đập mạnh tay mình vào người. Hắn ganh tị với con thú được ấm áp trong cái áo khoác thiên nhiên.

Một lúc sau cảm giác tê nhói từ từ trở lại. Mới đầu còn nhẹ. Rồi đau buốt lên. Nhưng hắn cảm thấy hài lòng vì cảm giác bắt đầu trở lại. Hắn vội tuột bao tay ra khỏi tay phải và lục nhanh miếng vỏ cây. Các ngón tay lại mất cảm giác trở lại. Hắn lại mang ra một mớ que diêm. Các ngón tay không còn khả năng nắm vào que diêm. Các que diêm rơi vung vãi trên mặt tuyết. Các ngón tay chết kia không đụng được hay nắm được. Hắn cố mãi nhưng không được. Hắn cố xua đuổi ý tưởng đôi chân, gò má, mũi sẽ bị đông cứng, bây giờ phải tập trung hết vào mớ que diêm. Hắn dùng mắt nhìn kỹ các ngón tay, khi thấy các ngón tay chạm vào mấy que diêm, hắn thu hết ý chí bắt các ngón tay khép lại nhưng chúng không chịu vâng lời. Hắn nhét bàn tay phải vào bao tay, đập mạnh nó vào đầu gối. Rồi với cả hai tay giờ đã chết cứng, hắn vốc lên cả que diêm lẫn tuyết đặt lên đùi. Cuối cùng cũng chả giúp được gì hơn. Loay hoay mãi hắn cũng dùng cườm tay gấp được mấy que diêm đưa lên miệng. Mở miệng nhanh quá làm lớp băng đóng chung quanh miệng vỡ xuống. Hắn kéo hàm dưới vô trong, dùng hàm răng trên thay ngón tay để chọn. Cuối cùng hắn cũng nhặt được một que và để rơi trên đùi. Nhưng cũng không gì khác hơn vì hai tay đã hoàn toàn vô dụng. Hắn lại nghĩ ra cách cắn que diêm và quẹt vào đùi. Phải tới lần thứ hai mươi que diêm mới bén lửa. Hắn lần mò mang lửa tới miếng vỏ cây. Mùi khói lưu huỳnh lợt trắng vô lỗ mũi và hắn ho rũ rượi. Que diêm rút xuống tuyết tắt ngấm.

Lão già ở Sulphur Creek nói đúng quá đi chớ. Thật vậy, dưới 50 độ âm phải có bạn đồng hành. Hắn đập mạnh hai tay nhưng không còn chút cảm giác nào hết. Đột nhiên hắn dùng răng tháo cả hai bao tay ra. Lấy cườm tay hốt lên được một mớ. Bây giờ hắn đang lấy sức của hai cánh tay để ép hai bàn tay vô tri vào. Hắn quẹt cả đồng que diêm vào đùi. Lửa bùng lên. Không có gió. Hắn nghiêng đầu qua một bên để khỏi hít khói và vụng về bung cả khối lửa qua đồng vỏ cây. Trong lúc di chuyển hắn cảm thấy được chính da thịt hắn đang cháy. Mùi thịt cháy hắn cũng ngửi được. Cái cảm giác đau lan dần. Hắn cố chịu thêm. Ép đồng que diêm đang cháy gần vào mớ vỏ cây lì lợm chưa chịu bén lửa. Hai bàn tay hầu hết chịu sức nóng của lửa.

Cuối cùng không chịu được nữa, hắn buông hai tay ra. Vài que diêm còn cháy rớt vung vãi trên tuyết, kêu xì xì mấy tiếng rồi tắt ngúm. Nhưng may quá, vỏ cây đã bén lửa. Hắn bắt đầu bỏ thêm cỏ khô và mấy nhánh cây nhỏ. Mấy ngón tay vô dụng rồi, hắn phải lấy hai bàn tay hốt củi. Hắn dùng răng cắn bỏ đi rong rêu và cành ướt. Hắn đang cố nâng niu nhúm lửa nhưng lại rất vụng về. Lửa là sự sống. Lửa không thể nào tắt được. Máu đang dần rút vào trung tâm cơ thể, tay chân hắn bắt đầu run nhanh và không cách nào điều khiển được. Có một mảng rêu xanh rớt đè lên đồng lửa. Hắn tính khều miếng rêu ra ngoài nhưng tay hắn run quá, không khéo, lại hất tung một mớ cỏ và nhánh cây ra ngoài. Ngọn lửa tự nó không còn tiếp tục được nữa. Hắn hốt hoảng gom lại. Hắn cố gắng tọt bực nhưng tay run quá và không còn chịu sự sai khiến của hắn nữa rồi. Vài nhánh văng trên tuyết còn chút lửa, bùng lên mấy sợi khói rồi tắt hẳn. Hắn thẫn thờ nhìn bản thân rồi lại nhìn con chó. Bên kia đồng lửa tàn con chó đứng ngòai không yên.

Nó nhấc chân này, bỏ xuống rồi lại nhấc chân kia, trườn mình tới trước rồi lại co lại, nó vẫn đĩnh ninh và háo hức sẽ có lửa.

Hình ảnh con chó trước mặt làm cho hắn có một ý nghĩ táo bạo. Hắn có nghe được một câu chuyện, có người trong cơn bão tuyết đã giết một con bò rồi chui vào trong cái xác mà nằm, và người đó sống sót. Hắn có thể giết con chó, mổ bụng rồi bỏ đôi tay vào trong xác con thú. Khi hết tê cứng hắn sẽ gầy lại đồng lửa. Hắn gọi con chó lại. Trong tiếng nói có cái gì đó làm nó rờn rợn. Lần đầu tiên nó nghe được âm thanh khác lạ từ gã đàn ông. Nó ngờ được điều nguy hiểm nhưng lại không biết chắc. Đầu óc nhỏ bé con vật dâng lên sự sợ hãi. Nó cụp đôi tai xuống khi nghe tiếng người đàn ông. Nó loay hoay, chồm lên, hạ xuống, hai chân trước thay phiên nhau lên xuống, nhưng cũng không chịu lại gần hơn. Hắn quỳ xuống và bằng hai tay và đầu gối lết lại con chó. Con chó nghi ngờ hắn trong tư thế này, nó lùi dần.

Người đàn ông ngòai lên, lấy lại bình tĩnh. Hắn dùng răng xỏ lại bao tay, đứng thẳng người lên. Hắn cúi xuống coi mình đã đứng được vì cảm giác đôi chân chạm vào đất không còn nữa. Trong thế đứng thẳng này con chó bớt đi sự nghi ngờ. Hắn nói với giọng uy nghiêm kèm theo lời hăm dọa sẽ quất roi. Con chó theo phản ứng hàng ngày lại gần hắn. Khi con thú đến vừa tầm tay thì hắn cũng chẳng còn điều khiển được đôi bàn tay. Hai cánh tay vươn ra với đôi bàn tay đã cứng đờ. Hắn không còn co giãn được các ngón tay, không thể nắm chặt được bàn tay, mất hết cảm giác rồi. Trong khoảnh khắc hắn quên mất là hai bàn tay đã đông cứng rồi, và cái tê cứng tiếp tục lan dần lên cánh tay. Hắn chồm vội ôm con chó vào lòng. Hắn ngòai xuống mặt tuyết và trong tư thế này cứ vậy ôm cứng con chó. Con vật kêu thành tiếng và vùng vẫy.

Nhưng hắn cũng chỉ làm được tới đó thôi - là ôm sát con chó trong lòng. Hắn biết rằng hắn không có khả năng giết được con chó. Không thể nào được! Đôi bàn tay vô dụng kia không rút được con dao, không nắm được con dao, chứ đừng nói tới đâm chết con vật. Hắn đành thả con chó ra. Con chó vội vàng nhảy xa hắn, cái đuôi cụp xuống và cuộn vào

chân sau. Nó dừng lại ở khoảng cách 40 bộ và quan sát gã đàn ông, đôi tai tò mò vênh lên chỉ về phía người đàn ông. Hắn cúi xuống coi lại đôi tay giờ đang ở đâu. Hắn nhận ra một điều lạ là phải dùng mắt để tìm. Hắn vung cánh tay ra trước ra sau, đập đôi tay liên tục thật mạnh vào bên hông. Hắn làm như vậy được 5 phút, cơ thể ấm lên, đã bớt run. Nhưng cảm giác từ đôi tay không còn nữa. Hắn có cảm tưởng hai cánh tay đang đeo hai khối nặng. Hắn dẹp bỏ tư tưởng ấy đi nhưng vẫn không mang lại cảm giác của hai bàn tay.

Một nỗi sợ chết rõ ràng, cái chết lãnh nhách nhưng không cưỡng lại được sẽ đến. Sự sợ sệt nhanh chóng trở nên bi thương khi hắn không còn phải đối đầu với cái lạnh đông cứng nữa mà coi đây là vấn đề sống chết. Cái sống bây giờ mong manh quá. Hắn bắt đầu hoảng sợ và chạy nhanh trên tuyết. Con chó chạy theo bên cạnh hắn. Hắn chạy như kẻ mù, không định hướng, lờn vờn trong đầu cái sợ mà cả cuộc đời từ trước tới giờ hắn chưa từng biết. Uể oải, hắn di chuyển trong tuyết như cái cày bị cản. Hắn từ từ nhìn thấy lại sự vật chung quanh: hai bờ suối, mấy khúc cây cũ đông đứng lại giữa dòng, có cây liễu trơ lá, và bầu trời. Chạy như vậy làm cho hắn hơi dễ chịu. Hắn không còn run nữa. Hay là nếu chạy tiếp đôi chân sẽ ấm trở lại, cũng có thể hắn chạy thẳng đến khu trại và gặp lại bạn bè. Chắc chắn hắn sẽ mất đi mấy ngón tay, vài ngón chân, và một phần mặt, nhưng lũ bạn kia sẽ cứu sống những phần còn lại. Và cùng lúc, một suy nghĩ khác trong đầu - hắn sẽ chẳng bao giờ chạy đến được trại và đám bạn. Đường còn quá xa! Chưa đến nơi hắn đã biến thành khối băng rồi. Ý nghĩ này nằm sâu trong tâm tư. Hắn phủ nhận nó nhưng thỉnh thoảng nó lại trôi lên. Hắn xua đi tư tưởng tiêu cực này và cố nghĩ tới những cái khác.

Hắn nhận ra một điều kỳ quái. Đôi chân đông cứng kia lấy đi cái cảm giác đụng vào đất. Hắn chạy mà thấy như đang lướt trên mặt tuyết. Có lần hắn thấy hình thần Mercury có đôi cánh gắn vào chân. Hắn tự hỏi không biết ông thần Mercury khi bay có giống như mình đang lướt đi không?

Giả thuyết cho rằng hắn sẽ chạy tới khu trại khó thực hành được vì không đủ sức. Hắn vấp ngã vài lần, run rẩy đứng lên, rồi lại gục xuống. Hắn cố vươn lên nhưng không được. Hắn phải ngồi xuống nghỉ. Hắn lại tự nhủ lần tới sẽ đi thôi chứ không chạy. Trong lúc ngồi lấy sức hắn cảm thấy một luồng hơi ấm dễ chịu. Hắn thôi run. Hơi ấm có vẻ lan ra cả ngực và bụng. Hắn thử rờ mặt và mũi nhưng vẫn không thấy gì. Chạy cũng không thể nào làm tan đá trên mặt, và cả tay chân. Hắn nhận ra sự kết tinh đang lan dần trên thân thể. Hắn nén xuống ý nghĩ vừa rồi. Quên nó đi. Hãy nghĩ tới cái khác. Ý nghĩ đó gây hoảng sợ. Nó lại xuất hiện, lẩn quẩn trong đầu rồi nằm lì ở đó. Trong đầu hắn chợt hiện ra một thân thể đông cứng. Không thể nào được! Hắn vùng chạy. Khi chậm lại ở mức đi bộ, nghĩ đến cái xác cứng đờ, hắn chạy tiếp.

Con chó vẫn theo sát chân hắn. Khi hắn ngã xuống thêm lần nữa, con vật chạy tới trước mặt hắn, ngồi xuống lấy cái đuôi quấn vào hai bàn chân trước, và nhìn hắn chăm chú.

Cái vẻ ấm áp và an toàn của con vật làm hắn tức giận. Hắn chửi rủa con vật cho tới khi hai cái tai nó sụp xuống chịu thua. Lúc này cơn run tới nhanh hơn. Hắn đang thua trận với cơn đông cứng. Cái lạnh thấm vào thân thể từ mọi phía. Cảm giác này bắt hắn chạy nữa. Chưa được 100 feet [30.48m], hắn chao qua, chao lại rồi chúi đầu xuống mặt tuyết. Đây là lần cuối cùng hắn hoảng sợ. Hắn lấy lại hơi, ngồi thẳng lên, tự nhủ có chết cũng phải chết cho đàng hoàng. Trước khi nghĩ được như vậy, hắn thấy mình đúng là thằng ngu, chạy lung tung như con gà cụt đầu—hắn tự so sánh như vậy. Thật ra chẳng nào mình cũng sẽ chết cồng, hãy ra đi cho có tư cách hơn. Trong trạng thái trầm ỉn này hắn cảm thấy buồn ngủ. Hay quá, chết trong giấc ngủ! Chắc cũng như uống thuốc ngủ vậy mà. Chết cồng không rùng rợn như người ta tưởng. Có những cái chết còn ghê gớm hơn.

Hắn tưởng tượng ra đám bạn sẽ tìm thấy xác hắn ngày mai. Bỗng nhiên hắn thấy chính mình cũng trong nhóm người đang kiếm xác. Hắn nhìn thấy chính xác mình trên tuyết. Hắn không còn thuộc về cái xác kia nữa, được thoát ra hắn rồi, và đang cùng đoàn người nhìn xuống. Vậy mà vẫn còn lạnh! Khi trở về nhà hắn sẽ kể cho người ta nghe về cái lạnh ghê hồn ở xứ này. Hắn thấy mình bay về chỗ lão già ở Sulphur Creek. Ông ta rõ ràng đang ấm áp, thoải mái, và đang hút ống vố.

“Ông đúng rồi, bạn già. Ông đúng rồi.” Trên môi hắn mấp máy câu nói với lão già.

Gã đàn ông đi vào giấc ngủ êm đềm, có lẽ êm đềm nhất từ xưa đến giờ. Con chó vẫn ở trước mặt hắn và đợi chờ. Một ngày ngắn sắp hết, chiều trời mờ chầm chậm. Không có gì báo hiệu sẽ có lửa, thêm nữa, con vật chưa bao giờ thấy người ngồi trên tuyết kiểu này mà có lửa. Trời tối dần, ý tưởng thêm lửa thôi thúc con vật. Nó nhồm dậy, khều khều hai chân trước, rên nho nhỏ, và chờ đợi mấy câu chửi rủa thường ngày từ gã đàn ông nhưng người đàn ông vẫn im lìm. Một lúc sau con chó kêu to hơn. Thêm một lúc nữa con vật mon men đến gần gã đàn ông. Nó đánh hơi được mùi chết. Lông cổ con vật dựng đứng lên. Nó lùi ra xa. Mấy phút sau con vật rú lên. Tiếng rú kéo dài dưới trời lạnh cồng, có nhiều vì sao sáng đang nhảy múa. Sau đó con vật trở lại lồi mồn, nhắm hướng khu trại mà chạy, ở đó nó biết chắc sẽ có người cho nó ăn và tạo ra lửa.

TẠO AN
Phỏng dịch

Nguồn: Internet E-mail by Uyên Thúy Lâm chuyển

*Đăng ngày Thứ Ba, December 30, 2015
Ban Kỹ Thuật Khóa 10A-72/SQTĐ/ĐĐ, ĐĐ11/TĐ1ND, QLVNCH*